

SLOVENSKI NAROD.

Izdaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. Za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. **Opisništvo**, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zaradi denšnjega praznika izide prihodnji list v nedeljo.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina za prvo četrtletje. Gg. naročnike prosimo, da naročnino o pravem času ponové, ako hoté list dobivati redno v roke, ker „Slov. Narod“ sedaj pošiljamo samo onim, ki naprej plačajo naročnino.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za pol leta	6 gl. 50 kr.
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za pol leta	8 gl. — kr.
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr.
Po pošti prejemana „ 2 „ — „

Kaj poročajo novine o delovanju za osvobojenje iztoka.

Po vestih, ki dohajajo iz Carigrada, dobro napreduje dogovarjanje mej Avstrijo in Turčijo o sredstvih, katerih bi se imeli obe poprijeti, da se vzdrží mir in red v pokrajinah ob reki Limu. Turška vlada je baje že izdala o tem nekatere naredbe, a druge še bode.

Kar se tiče varnosti avstro-ogerskih vojnih čet, bivajočih v Polimlju, pravi poluslužbena „Presse“, da je vse pripravljeno, kar je pred nekoliko dnevi priobčila „W. Abendpost“, da bi se namreč, kadar bi bila sila, pomoglo avstrijske vojski na turške meji. Posadke v tamošnjih mestih so dovelj močne, da si tudi mogó skrbeti za svojo varnost. Ko je o priliki preganjanja Arbanasov pri Plevlji turški vojskovodja Suleiman-paša ponudil svojo pomoč, moči jo je bilo z zahvalo odbiti, ker zares nij bila potrebna. Tukaj baje nij šlo za stvarno pomoč nego za duševno sodelovanje, a v tem smisli je naj brž grof Dubsky izjavil Turčiji svojo željo. Turčija je baje uže ukazala Kosovskemu valiji, naj se sporazumi z generalom Kiličem v Plevlji.

Angleškemu „Standardu“ pišo iz Carigrada, da je zdaj v glavnem mestu turške države ruski upliv z nova močnejši. Rusija da je Turčiji mnogo popustila, kar se tiče izplačanja troškov za turške ujetnike v poslednji vojski. — Turško-rusko sporazumljenje, da se najbolje opaža v čestitki, poslani ruskemu carju Aleksandru II., v kateri naglašá sultan, da se od carjevega prijateljstva proti Turčiji nadeje srečnih uspehov za obe zemlji. Omenjenega lista dopisnik ob jednom trdi, da Turčiji nij móči v državi izvajati nobednih prememb, ker néma za to novčnih sredstev, katera bi jej v to svrhu bila neizogibno potrebna. — Angleški kramarji res hoté, da bode vse povsodi in vselej samo po njih volji.

Za uréjenje turško-grških mej ima biti izbrana popolnem nova komisija, katera bode sestavljena iz zastopnikov vseh posredujočih držav.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. marca.

Teško se je porodila avstrijsko-srbska železniška pogodba, a zdaj jo vendar imamo, — žnjo pa je dobila Cislejtanija precej hud sunec pod rebra, pokazala je, da v Avstriji prevladirajo Magjari popolnem, kajti s to pogodbo je določeno, da bode šla nova železnica iz Belgrada preko Zemuna naravnost v Pešto.

Državni zbor je v svojej seji vtorek sklenil odpraviti prisilno legalizovanje, vendar se je člen I. tega zakona popravil tako, da je ljudem na prosto voljo prepuščeno, ali hočejo pustiti svoj podpis legalizovati ali ne; a legalizovana pisma bodo imela to prednost, da se bode moglo zoper nje protestirati samo v 3, oziroma 4 mesecih, mej tem ko bodo protesti, ki bi prihajali zoper nelegalizovana pisma, mogli vlagati se v teku prvih četirih let.

V včerajšnji seji zbornice poslancev se je posvetával o nadaljnjem pobiranju davkov in o 20 milijonem kreditu. Sturm, Wolfrum in Tomaščuk so govorili zoper dovoljenje kredita in pretili finančnemu ministru z „nezaupnico“. Baron Kriegsau jim je pa odgovoril, naj se svojo „nezaupnico“ čakajo, da bode on predal kake predloge, ker doslé nij predložil on ni budgeta ni davkovske predloge. Kreditna operacija pa da je potrebna, ker aprilni in majevni kupon zahteva 30 milijonov. Zbornica je potem prešla skoraj jednoglasno v specialno debato, v kateri je bil „na red“ poklican Schönerer zavolj „nekega“ napada. Zbornica je potem se 149 glasovi proti 139 glasov dovolila vladi zahtevani kredit.

Jutri zvečer, t. j. v petek nastopi državni zbor velikonočne počitnice.

Vnanje države.

V nadaljevanji debata o budgetu vnanjega ministerstva je v italijanskej zbornici mi-

Listek.

Opasni mrtvec.

(Iz „dnevnika“ svojega prijatelja priobčil V. E.)

(Konec.)

Zvunaj se je bil vihar podel. Nočno tišino je kalilo jedno nihanje stare na steni viseče ure. Jednajst je bila, bila je pólunoči — vse je ostalo mirno. Svetlika v prostoru za blagó je gorela še vedno in jaz sem neprestano imel oči uprte na krsto.

In zopet je brzozjavni aparat začel gibati se ponavljajoč svoj: „Straži krste!“ Ubogal sem ter pazil. Kar se mi je zazdelo, da sem čul blizu krste nekako škraibanje. Srcé mi je utripalo glasnejše, pozorno sem poslušal dalje. Kakor da nekedó odvíja vrtélo je zahreščálo. Jaz pograbil samokres in se po prstih splazim h krsti. Tiho stoječ poleg nje sem čul, da je znotraj nekedó odrinil zapáh in skóraj se je pokrov pričel vzdvigovati. Groza me je pretresla pri tem nenavadnem pogledu, ali

vzdramil sem se takoj ter planil na krsto in pritisnil pokròv. Kedor je bil v njej, ven ga nijsem smel pustiti po nobednej ceni. Ko sem z vso močjo zaprl kròv, čul sem v krsti bolésten krik.

Znal sem zdaj, da némam nikakor pôsla z duhom. V krsti zaprta osoba je napenjala vse svoje sile, da bi privzdignila kròv — ali bila je preslaba. Jaz sem sedél na krsti in gledal, s čim bi mi bilo móči ga pritrđiti. Poleg mene je ležal konópec. Vzajem ga, potegnem mej nogami krste ter ovívi ga dvakrat okolo nje ga dobro zavozlam. Brzo sežem po kládivu in žrebljih, katere jamem zabijati v krsto, ne meneč se za prošnje svojega ujetnika. Umeje se samo ob sebi, da žrebljev nijsem štedil.

Opravivši to delo in zavarovavši se pred krsto in osobo v njej skočim k brzozjavnemu aparatu ter prosim na najbližjej postaji nagle pomoči, kajti bil sem si v svesti, da opasnost nocoj še nij pri kraji. Naorožil sem se s kratkim železnim drogom in ugasnil luč.

„Pomoč odšla,“ prejemem brzozjavni odgovor. Z mnogo mirnejšim srcem sem čakal, kaj se ima še goditi.

Nij še minolo deset minut, ko začujem zvunaj korake. Pred durmi se ustavi nekedó potem z lahka potrka. Jaz se nijsem oglasil kar nič. „Miha!“ zakličé nočni gost, in ko je vse ostalo tiho, potrka nekoliko močnejše. Še vedno sem bil miren. Kar udari óni z vso silo na duri, da probije jedno izmej desák. Skozi skvožnjo pomolí rôko, hoteč odmakniti zapáh. Nijsem se pomišljaj, nego z vso močjo zgrabil rôko. Silna borba se prične. Sovražnik je zbral vso svojo krepóst, da bi se bil osvobodil. Toda nij se mu posrečilo, kajti držal sem ga, kakor da je z železom priklenen.

Skoraj četrt ure sva se mérila s ponočnim gostom, a nij mi bil kós. Zdajci, strašno zaklinjajoč se, naznani, da je prišel vlak. Še jedenkrat je poskušal iztrgati se — toda zamán. Kolikor bolj mu je strah vzmožal krepóst, toliko večji pogum mi je dajala nádeja

rodno veselico na korist siromakom v Primorji. Smelo moremo reči, da je bila ta beseda „comme il faut.“ Vse točke v vašem listu uže naznanjenega programa so se izvedle precizno. Čistega dohodka dve sto gold. je čitalnica denes dné 17. t. m. odposlala podpornemu odboru v Gorico. —

— (Iz seje deželnega odbora dne 5. marca.) Pretresalo se je vprašanje zaradi naprave hiralnice v bolnici za take bolnike, ki so neozdravljivi, a se tudi ne mogó nikamor dalje prepeljati; — razpravljalo se je, kaj je pri novej deželnej blaznici na Studenci še treba dodelati in pripraviti, predno se bode odprla in koliko bo treba za to blaznico se denarja, da se vse pripravi; — sklenilo se je, da se razpiše služba sekundarija v deželnej bolnici z natečajem do 25. marca.

— („Preširenklänge von Edward Samhaber“) je naslov novej knjigi, katera je izšla v Kleinmayrovej in Bambergovej tiskarni v Ljubljani. Ker nam je za nedeljski list objubljen obširnejša recenzija te knjige iz strokovnjaškega peresa, naj zadostuje za denes samo to kratko naznanilo.

— (Požar.) V nedeljo dné 14. t. m. okolo devete ure zjutraj, je, kakor se nam piše iz Vipave dné 17. t. m., pričelo goret v Podrugi blizu Vipave pri posestniku Bratušu. Pogorel je omenjencu hlev, okolo tri sto centov sena, kajti predno so ljudje zapazili ogenj so pričele duri od znotraj goret in od spodaj bilo je uže vse seno v plamenu, ter goveda po dimu zadušena. Kakó je ogenj nastal, se ne ve. Škoda se ceni na 1500 gld., a zavarovan pogorelec nij bil.

— (Hlev pogorel) je dné 3. t. m. v Dragatuši v črnomeljskem okraji učitelju F. Kavčiču. Škode je 100—150 gld. Govori se, da je šestleten dečak, v tem, ko nijso nanj pazili, zanétil klinček in je takó povzročil ogenj.

— (Vlak povozil) je v ponedeljek ponoči mej Trbovljem in Hrastnikom neko kmetico, katera je pri tej nepriliki bila smrtno ranjena.

— (Javno tombolo) — kakor je bila pri nas v Ljubljani dvakrat — so minole nedelje napravili uže tretjič tudi v Celovci, in sicer o najlepšem vremeni. Čisti dohodek, na zmenjen mestnemu ubožnemu fondu, znaša okolo 1300 gld.

— (Iz seje družbe kmetijske dné 29. febr.) — Po obravnanih državnih subvencijah je centralni odbor še sklepal o sledečih ulogah: G. Ogulin naznanja iz Novomesta, da je g. kanonik Anton Grašič, bivši predsednik kmetijske podružnice novomeške, umrl in da bodé on, ker je predsednikov namestnik, do nove volitve opravljal dotična opravila; — odbor ukrene po družbenih pravilih napotiti volitev novega predsednika. — Družba kmetijska v Gorici naznanja, da je državnemu zboru uložila peticijo, naj bi delal na to, da se tudi v Avstriji uvedó drugje toliko hvaljene poštné hranilnice; — odbor ukrene pred vsem vprašati g. dr. Poklukarja, kakó stoji s predlogom, ki ga je poslanec Lenc o uvajanju poštnih hranilnic izročil zbornici poslancev? — Več krajnih šolskih svetov je prosilo sadnih pešk in divjakov; — ker družba néma niti pešk niti divjakov za razdelitev, sklene odbor, vsem prosilcem odgovoriti, da jim néma ne pešk ne divjakov dati, nego da se čudi, da krajni šolski sveti in oziroma učitelji po kmetih ne skrbé po najkrajšem poti v svojej okolici za to, da

jim šolska mladina sama nabira pešk, nje starši pa tudi šolskim vrtnom poskrbé divjakov; oboje je prav lahko mogoče in skoro brez troškov. Dvema šolama se za njiju drevesnice pošlje nekoliko cepljenih sadnih dreves iz družbenega vrta in pa Gutmansthalovih knjižic, o „umnej sadjereji“, a vrtnarskega orodja nobe ne, ker družba nij prejela državne podpore za njega nakup. — Začasni odbor novega sadjerejskega društva v Vipavi je naznanil odboru, da se je v smisli temeljite obravnave v lanskim „Nov.“ po g. R. Dolencu v Vipavi osnovalo „Vipavsko sadjerejsko društvo“, ki je ravnokar c. kr. deželnej vladi predložilo pravila, družbo kmetijsko pa prosi, naj je mlademu društvu pokroviteljica; — centralni odbor radostno sprejme ustanovitev takega društva, ki utegne vipavske doline zares v velik dobiček biti, in ukrene, kolikor moči podpirati kristno društvo po § 3 lit. g. pravil c. kr. družbe kmetijske. — Županstvo v Šentjoštu nad Polhovim Gradcem priporoča v poljedelstvu, živino in sadjereji neutrudljivo marljivega gospodarja Andreja Malavašiča družbi, naj bi se mu v priznanje tega podelila novčna podpora; — ker sl. ministerstvo kmetijstva le za posebno odlično pogozdovanje goličav deli podpore, za to o navedenem priporočilu odboru nij moči družega storiti, kakor prihodnjemu občnemu zboru nasvetovati, naj se Andr. Malavašiču podeli pohvalna diploma. — Ces. kr. deželna vlada je odboru poslala prepise zapisnikov one komisije, ki je pretekli mesec preiskavala za pleme pripravne žrebce, iz katerih je razvidno, da le 5 žrebcev je dobilo licence. — Sl. ministerstvo kmetijstva naznanja družbi one vinske kraje na Ogorskem, kjer so imeli ali imajo trtno uš, in iz katerih se niti trte niti sadna drevesa ali kako drugo grmovje s koreninami ne smejo izvaževati; ti kraji so: okraj Pano-sovaški, kjer uže 6 let trtna uš tako hitro od kraja do kraja leze, da je zdaj nad 700 oralov ondašnjih nogradov ušvih. Zadnjo jesen je pa ta mrčes še v več družih krajih se ugnezdil, in posebno v nogađe Ermelieške. Kašavske, Nagy-Karolynske in Szatmar-Nemetiške. Gotovo je, da so na Ogersko dobili trtno uš po tacihi trtah, katere dajo namizno grozdje. Nevarnost je dakle velika, da bi se ta nadloga ne razširila še dalje, ker prav v takih nogradih imajo v daj „phylloxero“, ki slovó za posebno dobro obdelane po vsem Ogorskem. — Ker je odbor dal 1000 iztisov „Navoda, kako naj se napravljajo vodnjaki in kapnice, in pouk, kako naj se nabira, hrani in čisti pitna voda“, spisal Peter Kozler, s podobami v slovenskem in nemškem jeziku še posebe napraviti, da pride ta koristna knjižica prav zelo mej ljudstvo na Kranjskem, Goriškem, Tržaškem, Istrijskem in v Dalmaciji, kjer pomanjkanja vodé trpé. je denes odbor nizko ceno določil knjižici, in sicer 20 krajc. jednej, če se teh knjižic vzame 100, se zanje plača 25 odstotkov manj. Za ude so bili sprejeti sledeči gospodje: gosp. Jan Gogala, posestnik v Hrašah, gosp. Mih. Kalan, učitelj v Št. Petru, gosp. A. Maršal, posestnik v Lescah, gosp. Matej Zupan, fabrikant v Zabreznici, gospod Leon Lotrič, duhovni pomočnik v Dobropoljah.

Razne vesti.

* (Bismark o Slovanih.) „Deutsche Revue“ pripoveduje sledečo anekdoto: Bismark je pripovedoval, kako mu je, ko je v Petrogradu bil, nekak „mužik“ drzno na pot stopil in se mu nij hotel nikakor umakniti, dokler ga nij on iz pota porinil, da je v blato padel.

Na to ga je kmet oproščenja prosil. K tej pripovedki je Bismark dostavil tole opazko: „Tako je z vsemi Slovani, ki se ne spametujó poprej, dokler nijso tepeni.“ Oficijozni Bismarkov časnik „Nordd. Allg. Ztg.“ hitel je objaviti, da je ta pripovedka izmišljena, in nij v njej ni besedice resnice. — Kdo verjame popravek?

* (Parni kotel razpočil) se je v Mosti na Češkem. Kurivec je mrtev, pet delavcev ranjenih.

Javna zahvala.

Mnogospoštovani g. dr. Josip Starč, blagajnik dram. društvu v Ljubljani, je poslal odboru za stradajoče v Istri polovico čistega dohodka, nabranega pri predstavi v deželnem gledališču v Ljubljani, katero so dné 7. marca osnovala ljubljanska društva: „čitalnica“, „dram. društvo“ in „Sokol“. Najprej potrjam urejem zneska 113 gld. v gotovini, ter se v imeni odbora za stradajoče v Istri navedenim narodnim društvom in vsem onim, ki so se trudili, da je bilo mogoče tako lepo svoto našim usmiljenja vrednim siromakom nakloniti, najsrčneje in najtopleje zahvaljujem.

V Pazinu, dne 17. marca 1880.

V imenu odbora:
J. Berbuč, s. r.
tajnik.

Umrli so v Ljubljani:

15. marca: Martin Mežnar, zidar, 56 let, na karlovške cesti št. 19, za jetiko. — Terezija Perhavec, učiteljska kandidatka, 18 let, v sv. Florijana ulicah št. 12, za jetiko.

17. marca: Reza Verbič, 73 l., c. kr. uradnega sluge ndova, na poljanske cesti št. 5, za mrtvom. V deželnej bolnici.

11. marca: Poljanec, delavec, 34 l., za pljučno vnetico.

12. marca: Marija Bacšek, delavčeva hči 3 l., za vnetjem sliznih mren. — Jakob Corn, delavec, 20 l., za jetiko.

14. marca: Jakob Dovč, delavec, 41 l., za jetiko. — Karel Sablan, delavec, 46 l., za starostjo. V vojaške bolnici.

8. marca: Alojzij Pastolnik, vojak 27 pešpolka, 21 l., za vnetico hrbtne mozga.

Dunajska borza 18. marca.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	71 gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v bankovcih	71	90	
Enotni drž. dolg v srebru	72	45	
Zlata renta	86	70	
1860 drž. posojilo	129	—	
Akcije narodne banke	835	—	
Kreditne akcije	293	40	
London	118	50	
Srebro	—	—	
Napol.	9	45	
C. kr. cekini	5	57	
Državne marke	58	15	

Ljubljanski lozi.

V letu trikrat srečkanje.

Glavni dobitki gl. 35.000, 25.000, 20.000

(93—5) i. t. d.

Najmanjši dobitok 30 gld. a. v. prodajamo samo po

gld. 25 v pet četrtletnih obrokih po gld. 5.

Uže ko plača prvi obrok 5 gld., igra kupec pri prvem srečkanju

dné 2. aprila 1880

tega po realnej kreditnej bank prevzetega loterijnega posojila

z izvirnim lozom á gld. 24.

Te loze, ki se odlikujejo po brezupetnej varčnosti in izvrstnem igralnem érteži, prodaja

menjalnica adm istracije

Dunaj, „MERCUR“ Dunaj,

Wollzeille 13. Ch. Ch. n Wollzeille 13,

in v vseh večjih bankah in menjalnicah.

Družbe za srečke

in druge korporacije imajo posebne prednosti.

Najboljši

salónsk premog

razkrojena drva

po najnižej ceni pri

A. Debevoč, rimska cesta (Gradišče) 19.

nisterski predsednik Cairoli govoril, da bode vlada neobzirno zatrla vse, kar bi bilo zoper dobre razmere z družimi vlastimi, Italija da mora biti prijateljica Avstriji. Tega prijateljstva — dejal je nadalje — ne bodo razrušile nezmožne deklamacije onih bedakov, ki v nevarnost stavljajo sadove stoletnih žrtvá sè svojimi sanjami ter neumnimi podjetji.

Ker je **francoski** senat uže dvakrat zavrzel člen VII. Ferryjevega zakona, name-rava vlada strogo rabiti uže obstoječe zakone zoper nepriznane kongregacije, kar je Frey-cinet obljubil zbornici.

Javlja se dné 16. t. m. preko Londona: **Abdurahman** je prišel v družbi dveh ruskih častnikov in Badakšanskega emira v Jak-tapol početkom t. m., v glavno mesto Balkha. Guverner Turkestanski nij ga hotel vzprijeti, a prisilili so ga Abdurahmanovi vojaki. — Kakor znano, se je Abdurahman uže meseca januarja odpotil z Ruskega, kjer je živel kot političk begun. Da se poroča zdaj o „njego-vih vojakih“, mora imeti gotovo jih tudi dosti, da bode tudi Angležem deli dosti pregla-vice. Abdurahman je najveljavnejši pretendent za afganistanski prestol ter najljutejši sovraž-nik Indo-Britom.

O slovníku slovenskem

čitamo v tržaškem nemškem listu: Denes mi je móči poročati vam novico, katera bode raz-veselila v prvej vrsti ves slovenski národ, a posebno še njega inteligenco. Vsak izobražen Slovenec želi iskreno, da bi vendar jedenkrat uže izšel slovensko-nemški del slovenskega slovníka, oziroma, da bi se pričelo njega ure-dovanje ter izročilo kakšnemu sposobnemu uče-njaku jezikoslovcu. Bilo je l. 1848, ko je tedaj ustanovljeno slovensko društvo v Ljubljani po nasvetu dr. J. Bleiweisovem sklenilo, da se izdá slovensk slovník, in mnogo rodoljubov se je poprijelo domoljubnega dela, ka-teremu prvi temelj je bil rokopis slovenskega slovníka, ki ga je bil ostavil slovenski pesnik Valentin Vodnik. Stvar je v početki res vrlo napredovala; toda l. 1851. je slovensko društvo prenehalo in tudi njega delovanje je zastalo. Po srečnem naključji vendar se je izdanje slo-venskega slovníka bolj pospešilo, nego bi si bil kdo misliti utegnil. V začetki l. 1854 je šel dr. J. Bleiweis k tedanjemu knezoškofu Antonu Alojziju Wolfu, ter mu je poklonil takrat izšli koledar, katerega je zaljšala po-doba prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika. Ko je o tej priliki knezoškof, videvši sliko svojega bivšega učitelja, omenjal tudi

o bližnjem pomoči, zatorej ga nijsem izpustil po nobednej ceni.

Vlak zažvižga. Dospè na postajo. Začujem govorjenje. Ljudjé prihajajo.

„Tú je!“ zakrikne iz množih grl in čutil sem, da so mojega ujetnika zgrabili.

„Odpri!“ me pozove znan glas mojega tovariša iz bližnje postaje.

Še le zdaj sem spustil rokó in odprl duri. Razbojnik, kajti to je bil moj neprijetni ob-iskovalec, je zvezan ležal na tléh.

Prišleci so me veselo pozdravili in so mi čestitali, radujoči se, da so prispeli še o pravem časi.

„Dober je!“ dejali so, „prinese ti gotovih pet sto dolarjev.“

„Nijsmo gotovi,“ opomnim jaz, „imam še drugega ujetnika.“

„Kje, kje?“ vprašajo vsi radovedni.

Pokažem krsto in pripovedujem, kar se mi je pripetilo nocoj.

Pripravili smo se, da si ogledamo, kaj je v krsti. To nij bil legák nálog.

njega slovníka, mu je dr. J. Bleiweis začel popisovati delovanje slovenskega društva, ka-terega času primerno podjetje je zaradi oskó-dice novčnih sredstev nekako zastalo; opomnil je tudi, kakšna sreča bi deželi bila, ako bi se našel mecén, kateri bi pripomogel, da se izdadé mrtva slova ter se z njimi pospeši izobraže-vanje národovo. V tem hipi je sklenil blagi knezoškof, da z izdanjem tega toli zaželjenega slovníka pomnoži čislo svojih mnogih visoko-dušnih dél, s katerimi se je uže itak v hva-ležnih srcih slovenskega národa postavil trden spomeník.

Knezoškof Wolf je sklenil, da o svojih troških izdá slovenski slovník. Gospod Cigale je bil izbran urednikom nemško-slovenskemu délu. L. 1859. je bil poslednji gotov in je izšel l. 1860. Plemenitemu mecénu, knezoškofu Wolfu žalibog nij bilo usojeno, da doživi okon-čanje tega podjetja, katero je, kakor v svojej oporoki pravi zelo pomembno, pričel: „da bi razveselil svoje rojake, željno pričakujoče nemško-slovenskega in slovensko-nemškega slovníka.“ Alojzijevišču, kateremu je bil knezo-škof Wolf utemeljitelj in kateri zavod je bil pokojnikov univerzalni dedič, je po svojej smrti vrlo mož naložil, da ima iz ostavljene mu ve-like zapuščine izplatiti troške, kateri nastanejo pri izdanji slovensko-nemškega dela slo-vníkovega.

Baš je minolo dvajset let, odkar je bil izdan nemško slovenski dél, a narod slovenski še vedno goreče želi, da se dogotovi tudi slo-vensko-nemški dél. Pred več kakor desetimi leti je bilo uredništvo tega družega déla res v pravih rokah, namreč, poverjeno je bilo zna-menitemu slovenskemu jezikoslovcu in pesniku Franu Levstiku, najznamenitejšemu učencu pro-fesorja dr. Miklošiča. Toda Levstika, dobro znajočega, kakšen težak pôsel je prevzel in hotečega kaj dobrega narediti, so vedno pri-ganjali, naj brž pripravi rokopis za tisek, in to je odličnega jezikoslovca tako zdražilo, da je odložil uredovanje slovníka in stvar prepustil komu drugemu. In res so od tedaj uredo-vale slovník razne osebe, katerih nehčemo ime-novati; toda vsi poznejši uredniki so, izpo-znavši svojo nesposobnost, to težko délo zopet — popustili.

Dolgo let je ležalo obilo gradivo nagro-madano v knezoškofjskeje palači, zamán čaka-joče, da se najde večš urednik. Obče se je

„Če bi vsak mrtvec tako zabit bil v svojej krsti,“ se pošali prijatelj moj, „bi izvestno malo kedó vstal na sodnji dan.“

Naposled je bil króv nakrénen. Naglo smo ga vzdignili in predno je namišljeni mrt-vec imel čas skočiti po konci ali streliti iz revolverja, ki ga je držal v roki, ga smo uže bili povezali. V njem smo izpoznali jednega najglasovitejših razbojnikov, na katerega glavo je razpisala vlada tisoč dolarjev državne na-grade.

Takim načinom sem si prislužil v jednej jedinej noči tisoč in petsto dolarjev in poleg njih prejel od gospoda Eldridgeja, kate-remu sem vročil vseh trinajst tisoč dolarjev, znatno darilo. Razen tega sem si sè svojim pogumom pridobil glasovito imé. Ali, če bi me kedó vprašal, ako me je volja še jedenkrat vse tisto prebiti, ne menil bi se za nobedno nágrado, temveč bi odločno zavrnil ga z „ne“, kajti vsak dan nij praznik, in vselej tudi ne smém zahtevati, da bi prejemal svarítev, ka-terih mi „nihče“ nij pošiljal.

uže mislilo, da preide najbrž še nekoliko de-setletij, predno se prične uredovati slovník, dasi je še móči bilo najti sposobnega moža za to, in sicer je vsa slovenska inteligenca jedno-glasno trdila, da je temu poslu kos jedini Fran Levstik, sedanji ces. kr. skriptor v licejalnej knjižnici ljubljanskeje, kateri sluje najboljšim slovenskim jezikoslovcem. Mnogi vendar so dvojili, da-li bi Levstik hotel zopet prevzeti ure-dovanje slovníka.

Nedavno je v založbi tiskarne Klein in Kovač v Ljubljani izšel navod županom, kate-rega je nemški spisal c. kr. postojinski okrajní glavár Globočnik, a na slovenski jezik ga je preložil Fr. Levstik. To knjižico so vsi sloven-ski listi zelo pohvalili in jo zaradi čiste slo-venščine, v katerej je pisana, z veseljem po-zdravili na slovstvenem polji. Vse dotične océne po novinah izrekajo soglasno, da tako dobrega materinega jezika še nikdar nijso Slo-venci imeli prilike čitati, nego li je v onej knjigi, katerej pridejani slovensko-nemški slovníček je v istini nekakšen jezikosloven zaklad.

Izvrstna pisava te knjige je dala povod knezoškofu dr. Pogačarju, kateri je vrhovni na-čelnik Alojzijevišču, da je Fr. Levstiku ponu-dil, naj prevzame uredovanje slovensko-nem-škega déla slovníkovega. Ne dvomimo, da se Fran Levstik, katerega goreče rodoljubje je znano, znova loti tega ogromnega pôsla, pri katerem si najbrž v prvej vrsti izbère sode-lavcema znamenita slovenska pisatelja profe-sorja Frana Levca in prof. M. Pleteršnika. A narod slovenski naj to veselo novico radostno pozdravi, kajti uže ime Levstikovo je porok dovolj, da bode slovensko-nemški del slovníka v njega osobi imel najboljšega urednika.

Domače stvari.

— (Mestni zbor ljubljanski) ima jutri v soboto dne 20. t. m. ob 5. popoldne svojo redno sejo.

— (G. Pirker in graška „Tages-post“.) Deželni šolski nadzornik za kranjske ljudske šole ima velikega zagovornika v „Tages-posti“; v zadnjem nam došlej številki odgovarja ta list na vprašanje, zakaj da Slovenci preveč ne ljubimo g. Pirkerja, in pravi, da za tó ne, „ker se ón ne ozira nič na politi-ško premembo na Dunaji, ker igno-rira zdanji politički položaj ter upra-vlja kranjsko ljudsko šolstvo takó ka-kor preje, po načelih prejšnje uprave.“ Mi ne verujemo, da bi g. Pirkerju koristil tak zagovornik, ki ponosno poudarja, da gosp. Pirker vse višje namere „ignorira“, ali z družimi besedami: da g. Pirker smatra kranj-sko ljudsko šolstvo za svojo domóno, kjer dela vse lahko po svojej volji. Za enkrat se je zopet dobro spodtaknila graška teta, in slabo služila „našemu“ gospodu deželnemu nad-zorniku ljudskih šol.

— (Naši poslanci) se bodo koncem tedna na velikonočne počitnice pripeljali z Du-naja nazaj. Denes bode namreč imel drž. zbor zadnjo svojo sejo pred prazniki. Zboro-vanje se potem zopet prične dné 6. aprila.

— (V bogoslovno semenišču lju-bljansko) so sprejeti gg. Anton Bercè, Janez Vavpotič in Anton Jaklič; iz njega pa se je ločil g. Fr. Mayr.

— (Razpisana) je fara Premska in Topla Reber na Kočevskem od dné 20. febr., a korarja v Rudolfovem od dné 25. febr. t. l.

— (Znatna podpóra.) Sežanska čital-nica je napravila v nedeljo dné 14. t. m. ná-

Razglas.

Zalaganje materiala in delo pri izdelovanju kanalov na Cojzovej, Knafflovej in poljanskej cesti se bode oddajalo na pismene ponudbe

v sredo dné 24. marca 1880

ob 10 uri dopoludne.

Načrti, pogoji in proračuni ležé v pregled v mestnem stavbenem uradu in se zapečatené ponudbe sprejemajo do zgoraj omenjene ure pri mestnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani.

dné 13. marca 1880.

Župan: Laschan.

Sekundarska služba

v deželnej bolnici v Ljubljani z letno plačo 400 gld. in s posebno začasno nagrado 200 gld. za opravljanje sekundarske službe v podružnicah, potem s prostim stanovanjem, svečavo in kurjavo je izpraznena. Prošnje za to službo naj se do **25. marca t. l.** vložé pri vodstvu deželne bolnice. Razen doktorata medicine je treba dokazati tudi znanje nemškega in slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dné 6. marca 1880.

A. Krejči,

v Ljubljani,

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice, priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst **modernih**

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuho in zimsko obleko

črez poletje v shranjevanje. (87-3)

Na prodaj

je lep velik **junc**, 3 1/2 leta star, muriškega plemena; ravno tu sta na prodaj tudi dva pitana **vola**. Več o tem se izvé pri (107-2)

grajskem oskrbnistvu v Mokronogu.

Najboljše moravsko vino,

bujnak in rislingec,

novo in staro, prodaje jako v ceno in postreže dobro

Mihael Arko,

(104-2)

vinski trgovec v Zagrebu.

Kot organist in cerkovnik

se priporoča neki samec, ki je uže v tej stroki poveljavno služil in ma izvrstna spričevala. Pisma naj se pošiljajo pod **J. B.** pri sv. Duhu, P. Arch, Dolenjsko, poste restante. (11-1)

Tujec.

17. marca:

Evropa: Tomše iz Trsta.
P. Slona: Wondre iz Dunaja.
Aistrich: iz Trbnja — dr. Vošnjak.
Tissen: iz Dunaja. — Barrois iz Gradača.
Dalhoff: Polak iz Dunaja. — Srečnik iz Dola.
Pri Malit: Henkel iz Celja.
Schwanda: Robitschek iz Dunaja.
Ste n iz Kanije

! Znamenito!

Vsakemu, kdor je uže potreboval **zdravniške pomoči** v boleznih, n. pr. zoper **bramor, sušico, bolezen na prsih, slabost, nervoznost, je znano**, da celo najodličnejše avtoritativno zdravništva (kakor prof. dr. Schnitzler, Skoda, Braun etc.) **priporočajo** izključivo

naravno, kristalno-čisto, zlato-žolto,

prirejeno vsled ministerskega ukaza po avstrijskem lekarniškem pravilniku

zdravilno pomuhljevo jetrno mast

iz **Kristijanije** v Norvegiji kot **najboljše** ribje mast, kolikor se je nahaja v trgovini, in sicer zlog njenih **izvrstnih lastnosti**; — ta jetrna mast **prekosi** in je boljša, nego ona bela, ki se je se sopuhom očistila, **a pri tem zgubila najboljše snovi.**

Da je ta **jedino prava, kristalno-čista, zlato-žolta zdravilna pomuhljeva jetrna mast** (Gadus Callarias Lin. [pomuhelj] po avstrijskem lekarniškem pravilniku) pravilna, zato je v zalogi **zmirom sveža** ter iz **prvih in najsolidnejših** izvornikov v sklenicah po **60 novč.**, in jo ima

Julij pl. Trnkóczy,

(74-4)

lekar v Ljubljani, na mestnem trgu štev. 4.

Naročbe izvršijo se s poš nim povzetjem najhitreje.

Denarna obrtnijska pomočna družba.

Redni 24

občni zbor

denarnega obrtnijskega pomočnega društva.

vknjiženega tovarištva z omejeno zavezo,

bode

v nedeljo 21. marca 1880 dopoludne ob 11. uri
v vélikej mestnej dvorani.

Dnevni red:

1. Letno sporočilo in računski sklep za leto 1879.
2. Poročilo v zadnjem občnem zboru izvoljenega odbora za pregled računov.
3. Volitev 4 udov v ravnateljstvo za tri leta.
4. Volitev odbora za pregledovanje računov leta 1880. (§ 15 pravil.)
5. Posamezni nasveti udov.

Ravnateljstvo obrtnijskega pomočnega društva,
vpisanega tovarištva z omejeno zavezo v Ljubljani:

J. N. Horak,

vodja.

(112)

Gewerblicher Aushilfskassen-Verein.

Die 24. ordentliche

Generalversammlung

des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines,

registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung,

findet

Sonntag den 21. März 1880 Vormittag 11 Uhr
im grossen städtischen Rathhaus-Saale

statt.

Tagesordnung:

1. Jahresbericht und Rechnungsabschluss pro 1879.
2. Bericht des in der letzten Generalversammlung gewählten Revisions-Ausschusses.
3. Ergänzungswahl von 4 Mitgliedern des Vorstandes.
4. Wahl eines Revisions-Ausschusses zur Prüfung der Jahresrechnung pro 1880. (§ 15 der Statuten.)
5. Allfällige besondere Anträge der Genossenschafts-Mitglieder.

Der Vorstand des gewerblichen Aushilfskassen-Vereines,
registrierte Genossenschaft mit beschränkter Haftung, in Laibach:

J. N. Horak,

Direktor.